

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Raport cu privire la execuția bugetară finală a anului 2010

În 2010 a fost aprobată Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 care aduce profunde modificări ale cadrului instituțional, având ca obiective principale asigurarea predictibilității politicii bugetare, asigurarea și menținerea disciplinei fiscal-bugetare pe termen mediu, precum și îmbunătățirea transparenței și sustenabilității finanțelor publice.

De asemenea, potrivit prevederilor Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, în anul 2010 a fost elaborată prima Strategie fiscal-bugetară pentru perioada 2011-2013 care reprezintă o nouă etapă în procesul de elaborare și implementare a politicii fiscal-bugetare pe termen mediu.

Analiza și evaluarea execuției bugetare pentru anul 2010 este realizată numai față de bugetul aprobat, urmând ca din anul 2011 aceasta să se realizeze și față de obiectivele, prioritățile strategice și țintele fiscale din strategia fiscal-bugetară.

Bugetul pe anul 2010 a fost construit pe baza previziunilor macroeconomice de la sfârșitul anului 2009, convergente cu proiecțiile organismelor internaționale, conform cărora se anticipa o creștere, în termeni reali, a PIB de 1,3%, urmărind o politică restrictivă cu accent pe reducerea deficitului bugetar și reforme structurale în domeniul sistemului public de salarizare și a sistemului de pensii.

În anul 2010 prioritățile politicii fiscal bugetare au avut în vedere promovarea unor măsuri de consolidare a transparenței, stabilității și predictibilității modului de utilizare a fondurilor publice, fiind în concordanță cu principiile și regulile fiscale prevăzute de Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr. 69/2010 .

În pofida unei ușoare îmbunătățiri a stării economice, condițiile financiare s-au dovedit a fi mai dificile decât s-a anticipat inițial, activitatea economică din România fiind în continuare marcată de recesiune atât din cauza cererii interne mai reduse, cât și ca urmare a unei reveniri mai lente a partenerilor comerciali ai României.

Ținându-se cont de estimarea principalilor indicatori macroeconomici în contextul evoluțiilor economice și financiare, precum și de evoluția execuției bugetare, care a înregistrat pe primele șase luni ale anului o scădere a veniturilor față de cele estimate a fost adoptat un set de măsuri care au avut ca efect ajustări importante ale politicii fiscal-bugetare. Aceste măsuri au fost reflectate din punct de vedere financiar în Ordonanța Guvernului nr.18/2010 privind rectificarea bugetului de stat pe anul 2010 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 103/2010 privind rectificarea bugetului de stat pe anul 2010.

Ordonanțele de rectificare au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii responsabilității fiscal-bugetare, nr. 69/2010, respectând principiile și regulile fiscale prevazute de aceasta.

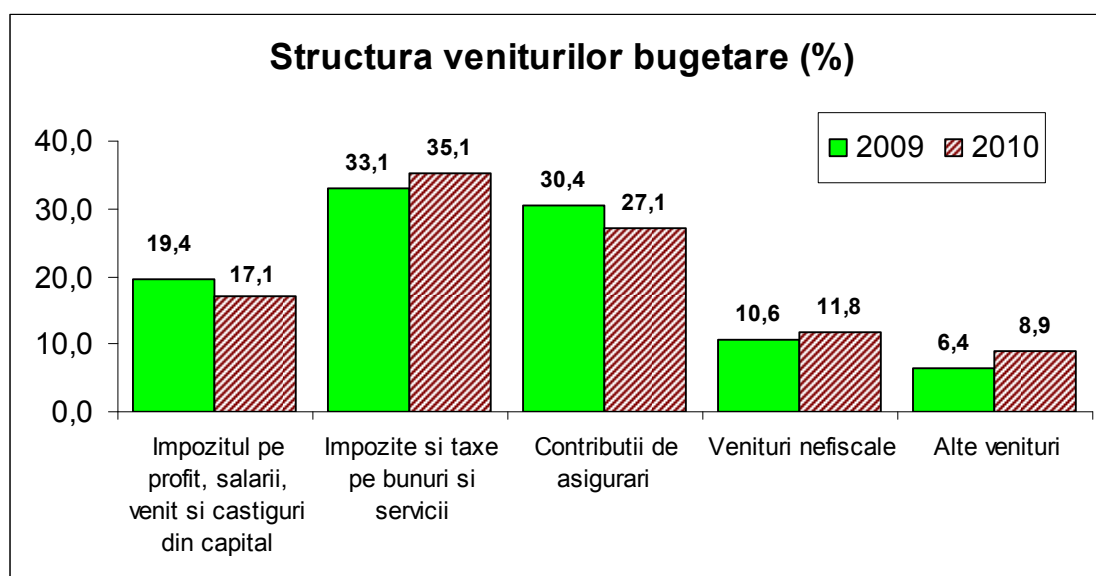
Execuția **bugetului general consolidat** pe anul 2010 s-a încheiat cu un deficit estimat **33,5 miliarde lei**, respectiv 6,5% din PIB, sub limita țintei de deficit, în sumă de **34,6 miliarde lei**, respectiv 6,8% din PIB estimat pentru anul 2010.

1. Veniturile încasate la bugetul general consolidat, au fost în sumă de 168,6 miliarde lei, gradul de realizare a veniturilor bugetului general consolidat față de estimările anuale a fost de 100,6%.

Creșterea încasărilor față de estimările anuale s-a înregistrat în principal la impozitele pe bunuri și servicii (+0,6%), respectiv **taxa pe valoare adăugată (+0,5%) și accize (+0,1%)**.

De asemenea, sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au înregistrat o creștere de 5,6% față de estimările anuale, printr-o mai bună absorbție a fondurilor europene, în special la autoritățile publice locale.

Evoluțiile economice ca și ajustările fiscale adoptate începând cu a doua parte a anului 2010 au determinat modificări în structura veniturilor bugetare prin creșterea ponderii încasărilor din impozite pe bunuri și servicii.

Creșterea încasărilor față de anul 2009 s-a înregistrat în principal la impozitele pe bunuri și servicii, respectiv **taxa pe valoare adăugată (+14,3%) și accize (+11,1%), precum și la veniturile nefiscale (+19,3%)**.

Discrepanțele față de anul precedent, deși au avut un trend descendent, au înregistrat valori importante la **impozitul pe venit (- 3,2%), impozitul pe profit (- 4,9%) și contribuțiile de asigurări sociale (- 4,5%)**.

Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au înregistrat o creștere cu 184% față de aceeași perioadă a anului precedent, respectiv **5,4 miliarde lei față de 1,9 miliarde lei**.

Încasările din **impozitul pe profit** s-a diminuat cu 4,9% față de 2009. În structură, s-a înregistrat o scădere a încasărilor de la băncile comerciale cu 77,4%, urmare a temperării activității de creditare pe fondul recesiunii economice și a creșterii cu 4,5% a încasărilor din impozitul pe profit virat de agenții economici pe fondul creșterii cifrei de afaceri din industrie cu 12% (față de anul precedent).

Impozitul pe **venit și salarii** a totalizat 17.956,8 milioane lei, în scădere cu 3,2% față de anul precedent. S-au înregistrat scăderi ca urmare a diminuării numărului de salariați cu 6,7% și a câștigului salarial mediu brut, datorat aplicării prevederilor legale de reducere cu 25% a drepturilor salariale convenite personalului din sectorul bugetar în partea a doua a anului.

Impozitul pe **venituri din dobânzi** a crescut cu 125% față de anul anterior, creștere datorată impozitării începând cu 1 iulie 2010 a veniturilor din dobânzi pentru depozitele la vedere/conturi curente, precum și pentru depozitele clienților, constituite în baza legislației privind economisirea și creditarea în sistemul colectiv pentru domeniul locativ.

Impozitul pe **veniturile obținute din jocurile de noroc**, din premii în bani și/sau natură a avut o creștere de 61% față de anul precedent, datorită impozitării cu 25%, începând cu 1 iulie 2010 a jocurilor de noroc.

Încasările din **taxa pe valoarea adăugată** au înregistrat o creștere de 14,3% față de anul 2009 datorată în principal creșterii cotei de TVA de la 19% la 24% începând cu semestrul al II-lea al anului 2010. În structură fiind influențate de creșterea încasărilor din operațiuni interne cu 9,9% și din importurile de bunuri cu 27,1% în 2010 față 2009. La îmbunătățirea colectării a contribuit și efectul aplicării Ordonanei de urgență a Guvernului nr.54/2010 privind unele măsuri de combatere a evaziunii fiscale.

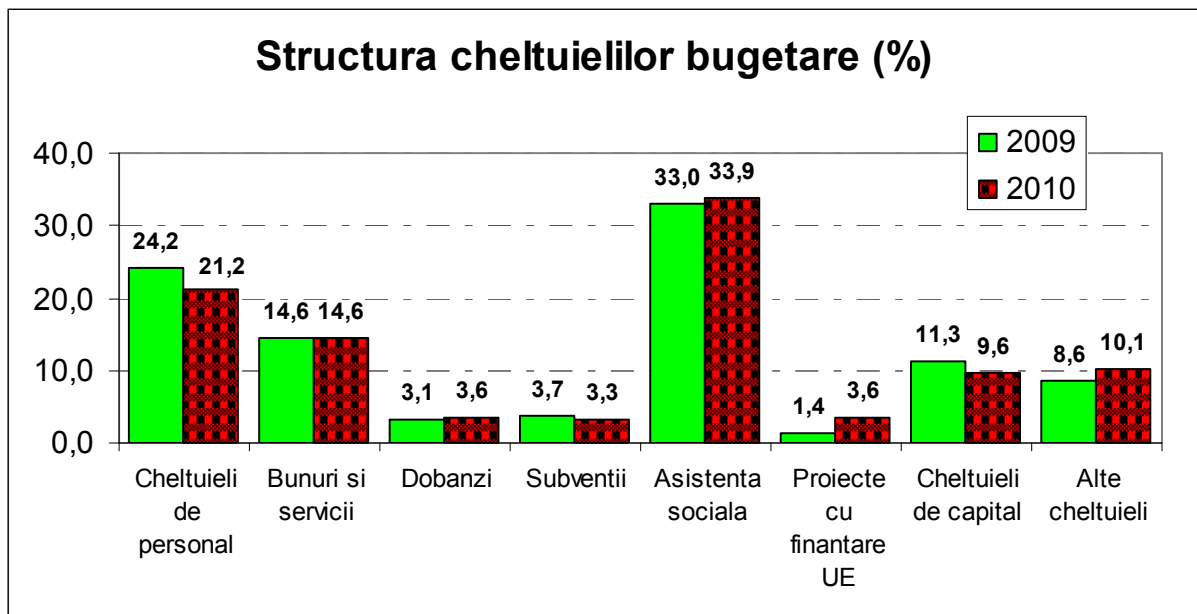
La **accize** încasările sunt cu 11,1% mai mari față de aceeași perioadă a anul precedent ca urmare a creșterii nivelului de taxare începând cu 1 ianuarie 2010. Creșterea încasărilor s-a datorat majorării cu 14,2% a cursului mediu leu-euro luat în calcul la plata accizelor pentru anul 2010, precum și a creșterii cuantumului accizei în semestrul I al anului 2010 față de aceeași perioadă a anului 2009 la benzina fără plumb, motorină, gaze naturale destinate consumului necomercial, produse alcoolice intermediare, țigarete, energie electrică.

Contribuțiile de asigurări sociale la nivelul bugetului general consolidat s-au diminuat cu 4,5% față de 2009, cauzele reducerii fiind scăderea numărului de salariați și diminuarea conformării voluntare, deși cotele medii de contribuții ale bugetului asigurărilor sociale de stat au crescut cu 0,27 puncte procentuale începând cu veniturile aferente lunii februarie 2010, scutirea firmelor care angajează șomeri de la plata CAS pe o perioadă de 6 luni și facilități rezultate din reglementarea șomajului tehnic, reducerea salariilor personalului bugetar în a doua jumătate a anului.

Veniturile nefiscale au crescut cu 19,3% ca urmare a măsurilor de restabilire a echilibrului bugetar cum ar fi: includerea în bugetul de stat a sumelor aferente reducerii drepturilor salariale în cadrul autorităților și instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii; virarea la bugetul de stat a unor sume provenite din sursele proprii de finanțare ale operatorilor economici cu capital majoritar de stat, ca urmare a încasării dividendelor de la operatorii economici cu capital de stat, precum și a vărsămintelor la bugetul de stat din profitul net al BNR.

Sumele restituite de Comisia Europeană în contul plăților efectuate pentru proiecte cu finanțare europeană au crescut cu 184 milioane lei, față de aceeași perioadă a anului 2009.

2. Cheltuielile bugetului general consolidat în sumă de 202,2 miliarde lei realizându-se 100% față de program. Acestea au crescut în termeni nominali cu 4,4% față de anul precedent, reprezentând 39,4% din PIB.

Cheltuielile de personal reprezintă o scădere de un punct procentual în PIB față de anul trecut, reprezentând 21,2% din totalul cheltuielilor față de 27% cât a fost proiectat în bugetul inițial.

Datorită măsurilor luate de Guvern începând cu 1 iulie 2010, în principal reducerea cu 25% a salariilor tuturor angajaților din sectorul bugetar în paralel cu restructurarea aparatului administrativ la nivel central și teritorial și continuării procesului de disponibilizare a personalului excedentar, deși în primul semestru a anului cheltuielile de personal depășiseră prevederile, atingând 52,3% din programul anual, prin aceste măsuri s-a reușit menținerea acestora în plafonul stabilit inițial.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au crescut cu 4,0% față de anul 2009, în principal ca urmare a majorării cheltuielilor bugetului Fondului national unic de asigurări sociale de sănătate pentru plata arieratelor.

La nivelul administrațiilor locale creșterea cheltuielilor cu bunuri și servicii față de aceeași perioadă a anului precedent se datorează preluării finanțării activității Camerelor Agricole, începând cu luna martie 2010, precum și ca urmare a descentralizării unităților sanitare prin preluarea acestora începând cu luna iulie 2010 de către autoritățile administrației publice locale.

Cheltuielile cu dobânzi au crescut cu 20,0% fata de anul 2009 justificate de majorarea deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și angajării împrumuturilor pentru acoperirea acestora.

Cheltuielile aferente **programelor cu finanțare UE** s-au majorat cu 173,3% față de aceeași perioadă a anului precedent, reprezentând 1,4% din PIB.

Cheltuielile pentru investiții care includ cheltuielile de capital, precum și programe de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost la sfârșitul anului 2010 în sumă de 33,8 miliarde lei, respectiv 6,6% din PIB, acestea fiind la nivelul celor estimate.